

celo jugoslovanske kmetake zveze. Cena 48 Din za celo leto. — Za mozemstvo 60 Din. — Pošta mezna številka 1 Din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

* Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spet in dopis naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnika reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva nleka šte. 6.

Dr. Korošec - predsednik vlade.

Med tem, ko so naši domači nasprotniki od vseh strani blatili načelnika stranke slovenskega ljudstva, se je v Belgradu odigral zgodovinski dogodek: kralj je poveril dr. Korošču nalogo, da sestavi delovno vlado in napravi s tem konec dolgotrajni krizi. Dr. Korošec je prevzel nase to nalogo, sestavil vlado iz oseb takozvane četverne koalicije in ta vlada je bila v petek tudi že zaprisežena.

Mi ta dogodek z zadoščenjem pozdravljamo. Prvikrat stoji na čelu vlade Slovenec. Odpadel je očitek, da ne more priti na najvišje mesto v državni upravi, odkoder se daje pravec vsej državni politiki, drugi nego Srbijanec. Ni slučajno, da je to mesto zasedel ravno dr. Korošec. Že skoraj celo človeško dobo stoji v prvih vrstah javnega življenja, že skoraj dve desetletji vodi politiko slovenskega naroda. Oboževan in slavljen, a tudi od nasprotnikov mnogo obrekovan in blaten, je ta visoko naobraženi in politično izredno izkušeni in preizkušeni mož imel vedno pred očmi koristi in vsestranski napredek slovenskega naroda in jugoslovanske države. Vedno je imel pred očmi gospodarsko in politično močno jugoslovansko državo, v kateri bi se slovenski narod mogel svobodno in vsestransko razvijati. — Dasi je imel dr. Korošec za seboj razmeroma majhno število poslancev — saj imamo Slovenci vseh poslancev samo 26 — si je vendar

znan s svojimi zmožnostmi pridobiti toliko veljavo, da je ves čas našega skupnega življenja stal med prvimi političnimi osebami, čigar glas se je vedno slišal in čigar veljavo niso mogla zatemniti in zmanjšati ne peklenko zlobna natolcevanja in ne intrige nasprotnikov doma in v Belgradu.

V blatenju in sramotanju stranke in njenega načelnika dr. Korošca, so nasprotniki, pa se naj že zovejo žerjavovci ali samostojneži ali še kako drugače, resnično veliki in neprekosljivi; resnično velik in neprekosljiv je pa bil dr. Korošec ves čas svojega delovanja v skrbi za slovenski narod in za interese naše države. Ali je potemtakem čudno, ako so se v težkih časih našega sedanjega notranje-političnega življenja oči vseh poštenih in dobrohotečih obračale v tega moža in je bil

končno poklican v trdni veri, da pripelje naše državno življenje v mirnejše vode.

Po težkih dogodkih, ki smo jih pravkar preživljali v našem političnem življenju, so prav vsi odločujoči krogi pokazali in dokazali trdno dobro voljo, da se pomire razburkani duhovi in da dobi vsak one pravice, ki mu gredo. Brez bojov in težkih notranjih pretresljajev bi lahko prišlo do notranjega sporazuma in znosljivega sožitja v državnem življenju. Vodji Hrvatov je bilo ponudeno, da sestavi vlado in dá pravec državni politiki. Oni,

ki je leta 1918. odločal o Hrvatih in njihovih pravicah, ki je glavni tvorec sedanje centralistične ustave, g. Pribičević, je zopet dobil v imenu Hrvatov vajeti v roke in v imenu Hrvatov odbil ponujeno bratsko roko.

Pa do pomirjenja in na medsebojnih pravicah osnovanega sožitja v državi mora priti in bo prišlo. Vsi odločujoči činitelji so dali dr. Korošcu za-

upanje, da vrši on v teh časih to veliko pomirjevalno in posredovalno nalogo. Kakor je bil dr. Korošec vedno na svojem mestu in se je pokazal za celega moža, kamor ga je zgodovina postavila, tako smo tudi danes prepričani, da bo dr. Korošec na tem odličnem mestu dobro služil državi in našemu ljudstvu.

Nova vlada.

Ko je general Hadžić vrnil kralju mandat za sestavo nevtralne vlade, je bila dr. Korošcu poverjena nad vse častna, a tudi težka naloga, da izbere delavno vlado, ki naj s sodelovanjem narodne skupščine reši neodložljive zadeve državne gospodarstva. Vzlic peklenskim intrigam od strani radičevcev in posebno žerjavovcev, je dr. Koroščeva naloga uspela.

Nova vlada je sestavljena takole:

Predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve: dr. Anton Korošec (SLS).

Minister za zunanje zadeve: dr. Voja Marinković (demokrat).

Minister za vojno in mornarico: general Stevo Hadžić.

Minister za finance: dr. Nikola Subotić (radikal).

Minister za prosveto: Milan Groš (demokrat).

Minister za promet: ing. Andra Stanić (radikal).

Minister za trgovino in industrijo: dr. Mehmed Spaho (musliman).

Minister za socialno politiko: Stjepan Barić (Hrvatska ljudska stranka).

Minister za pravosodje: Milorad Vujičić (radikal).

Minister za javna dela: dr. Grga Anđelinović (demokrat).

Minister za agrarno reformo: inž. Daka Popović (radikal).

Minister za kmetijstvo in vode: dr. Vlada Andrić (radikal).

Minister za verstvo: Radiša Cvetković (radikal).

Minister za gozdarstvo in rudarstvo: Pera Marković (demokrat).

Minister za pošto in telefon: Bogoljub Kujandžić (radikal).

Minister za zdravstvo: dr. Čeda Mihajlović (radikal).

Zanimivo je, da imajo v dr. Koroščevi vladi takozvani prečani večino in da je v vladi zastopan tudi hrvatski narod po dveh svojih rojakih. — Ministri so prevzeli svoje posle. 1. avgusta se sestane narodna skupščina, da nadaljuje redno zasedanje. Skupščina hoče sprejeti nettunske konvencije, posojilo in stabilizacijo dinarja, torej same važne in neodložljive stvari. Tudi bo vlada delala na to, da se bodo vse politične in druge akcije vršile na zakonitem terenu in ne bo dopustila nobene plemenske, niti verske borbe. Vlada bo vse ukrenila, da nastane pomirjenje ne samo na shodih in v javnosti, temveč tudi v tisku.

Delajmo za našo stvar!

Zadoščenje.

Za grde napade v liberalnem časopisu je dobil naš voditelj dr. Korošec sijajno zadoščenje ne le od slovenskega ljudstva, ki je zadnje tedne nastopilo in še nastopa z vso odločnostjo proti žerjavovski in pucljevski grdobiji, temveč tudi od samega vladarja, ki je dr. Korošcu zaupal najvišje vodilno mesto naše države. Za dr. Korošcem je danes ogromna večina slovenskega naroda, za njim stojita po svojih izvoljenih zastopnikih več kot dve tretjini državljanov in njemu zaupa tudi naš modri in dobri kralj. Kako krivično je torej, ako očitajo liberalni listi, da vladajo sedaj našo državo hegemonisti, torej ljudje, ki se vzdržujejo s silo in nimajo naroda za seboj. Zato pa so žerjavovske in radičevske grožnje, ki jih v onemogli jezi mečejo na vse strani, — prazna pena. Volji, ali če hočete hegemoniji ogromne večine državljanov Jugoslavije se bo morala ukloniti z lepa ali z grda tudi nepomirljiva manjšina. Čimprej, tem bolje za njo.

Politični zapiski.

p Neodpušljiva pozabljenost. G. Pucelj vprašuje v »Kmetiskem listu«: »Kdaj sem jaz, ali kateri mojih prijateljev govoril proti veri, zoper cerkev ali pa duhovnike? Kdaj smo kaj takega pisali, ali pozivali druge?« — Naš odgovor: »Kmetiski list« je že tolikrat napadel duhovščino ne samo zaradi »politike«, ampak tudi radi raznih verskih in cerkvenih zadev, da bi lahko o tem izdal precejšnjo knjižico. Te resnice ne more utajiti nihče, ki je čital »Kmetiski list«. G. Pucelj tudi ne bo s svojo gostobesednostjo zabrisal, da ni bil pod njegovim ministrovanjem ukinjen verouk na kmetijski šoli. Ali ni bil to sunek proti veri in Cerkvi? G. Pucelj tudi ne bo nikomur dopovedal, da ni njegovo politično glasilo ozmerjalo mehikanske duhovnike-mučenike z »žeganimi pijavkami in kobilicami« in da se bo, ko zmaga radičevščina, nagnalo tudi pri nas klerikalizem (to je katolištvo, duhovščino) v farovže in kloštre itd. In končno g. Pucelj pri vsej svoji drznosti ne more zanikati, da se je radičevska gospoda zavzemala za kanceliparagraf, ki ga cerkev ostro obsoja. — Evo Vam, g. Pucelj samo par drobtinic za slovenski narod tako pogubnega delovanja vaših strankarjev proti veri, Cerkvi in duhovščini.

p Grda laž. G. Pucelj trdi: Dr. Korošec in z njim cela SLS hoče, da ostanejo še nadalje Srbijanci naši gospodarji, mi pa njihovi hlapci. — Ta drzna laž jasno kaže,

koliko se lahko g. Pucelju verjame. Le pomislimo! Proti volji žerjavovcev in radičevcev je dosegla letos SLS izenačenje davkov, ki stopi z novim letom po vsej državi v voljavo. Ali se to pravi delati za suženjstvo? — In ali g. Pucelj res čisto nič ne ve za izredno zakonodajno moč, ki jo je pridobila SLS slovenskima oblastnima skupščinama? Ali je bilo to delo za čim večjo gospodar. samostojnost, suženjsko delo? — In če g. Pucelj pogleda, ne s svojo bujno domišljijo, ampak s svojo vestjo zadnjim dogodkom v obraz, ali ne bo opazil, da hoče SLS na veliko jezo žerjavovcev in radičevcev, ne samo sogospodariti v državi, ampak je pripravljena tudi voditi to državo po svojem načelniku in ministrskem predsedniku dr. Korošcu. Kje je torej suženjstvo in kje hlapčevstvo? — G. Pucelj dobro ve, da njegove trditve ne drže, ampak on bo trobil lažljivo muziko kar naprej. Naj trobi, verjame mu tako ne noben pameten človek več.

p Resnica o angleškem posojilu. Tudi o tem piše »Kmetiski list«, dasi so bile žerjavovske in radičevske trditve o posojilu že večkrat uradno ovržene. O angleškem posojilu je resnično le to, da bomo posojilo vsled radičevsko-žerjavovske obstrukcije prejeli šele jeseni in da je ta obstrukcija zakrivila odložitev mnogih, za kmetijsko gospodarstvo tako nujnih del za celo dolgo leto. To je resnica in sicer za radičevce in žerjavovce bridka resnica, ki je slovenski narod ne bo nikdar pozabil.

p »Radič je od Boga poslan«, oznanja »Kmetiski list«. Pravilno, namreč hrvatskemu narodu — zlasti sedaj v žerjavovski družbi za — strašno pokoro.

Slovenskemu ženstvu!

Žene, dekleta! Združene s celim slovenskim narodom zastavimo ves svoj vpliv, da se podlo sramotenje voditelja slovenskega naroda ministrsk. predsednika dr. Korošca po liberalnem časopisju obračuna na vseh tistih, ki podpirajo to časopisje.

Me, žene in dekleta, najbolj čutimo s svojim prirojenim čutom za poštenje, kaj se pravi kratiti dobro ime. Zato pa se tudi z najglobljim prepričanjem postavimo v bran! Saj, ko branimo čast svojih katoliških voditeljev, branimo tudi svojo čast.

Slovenske žene in dekleta, s zvestim in vztrajnim delom bomo premagale največjega sovražnika našega naroda, svobodomiselni tisk.

NOVICAR

Somišljenikom.

Dan na dan dobivamo ogromno število protestov proti krivični pisavi nasprotnega časopisja. Pošiljajo nam jih občinski odbori, politične in druge organizacije. To je dokaz, kako misli slovensko ljudstvo o žerjavovcih in radičevcih ter o njih ogačnem boju proti dr. Korošču. Sedaj pa je treba dejanj in spet dejanj, da pomni lažinapredni tisk in njegovi podpiratelji, kdaj so sramotili naš narod in njegovega voditelja.

d Za duhovne svetnike so bili imenovani: dr. P. Gvido Rant, župnik v Ljubljani, trnovski župnik Fran Sal. Finžgar v Ljubljani in Jakob Žust, župnik v Cerkljah ob Krki. Za častnega komornika z naslovom »monsignore« je imenovan ljutomerski župnik Andrej Lovrec.

d V zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano je še nekaj prostih mest. Zato se podaljšuje rok za sprejemanje do 10. avgusta.

d »Stomškova družba«, društvo, ki združuje učiteljstvo krščanskega svetovnega naziranja, bo imelo dne 8. in 9. avgusta na željo mnogih članov in članic na Brezjah zopet zborovanje. Zborovanje je zamišljeno tako, da se bodo zborovalci na predvečer 8. avgusta po opravljenih verskih pobožnostih sestali k pozdravnemu večeru, drugi dan bodo prisostvovali sv. maši s cerkvenim govorom g. p. dr. Ranta, nato bo zborovanje s predavanjem g. učit. Pera Horna, potem skupno kosilo in popoldne izlet na gore in v kraje dr. Krekovega domovanja. Prijave sprejema upravitelj Iv. Strukelj na Viču pri Ljubljani. — Gg. duhovniki v ljudno vabljeni in tudi drugi prijatelji krščanskega učiteljstva dobro došli!

d Lepo manifestacijo so priredili Mariborčani v čast svojemu rojaku ministrskemu predsedniku dr. Korošču preteklo soboto zvečer. Stotine naroda je korakalo s slovensko trobojnico, z godbo in baklonosci na čelu po mariborskih ulicah in navdušeno vzklikalo voditelju slovenskega naroda.

d Službe za cestarje. Ljubljanski oblastni odbor razpisuje v območju cestnega okraja metliškega sedem mest oblastnih cestarjev. Prošnje je vložiti najkasneje do 12. avgusta. — Isti oblastni odbor razpisuje tudi osem mest oblastnih cestarjev v cestnem okraju krškem, 13 mest oblastnih cestarjev v cestnem okraju kočevskem. Prošnje je vložiti pri oblastnem odboru najkasneje do 20. avgusta t. l.

d Šolske vesti. Vas Zaloše se prešola iz okoliša Dobrava pri Kropi v šolski okoliš Ovsiše, okraj Radovljica. Ekskurendna šola Javorniški Rovt, okraj Radovljica se spremeni v samostojno enorazredno osnovno šolo.

d V uršulinskem samostanu v Škofji Loki je umrla v soboto 28. julija m. Benedikta Hočevnar, učiteljica na zasebnem ženskem učiteljskišču. Njenim številnim učenkam jo priporočamo v molitev in blag spomin.

d Slovesna blagoslovitev praporov novomeškega in smihelskega Orla bo prih. nedeljo, 5. t. m. v Novem mestu. Polovična vožnja na vseh progah Dolenjske. Orli, Orlice, prijatelji mladine, na svidenje! Bog šivil!

d Šestmesečni gospodinjski tečaj se prične 15. okt. t. l. na kmetijsko-gospodinjski šoli v Kranju. Sprejemajo se učenke, ki so izpolnile 16 leto in imajo veselje priučiti se gospodinjskega, odnosno kuhanja, šivanja, pranja, likanja, urejevanja in snaženja hišnih prostorov, po možnosti pa tudi vrtnarstva — v kolikor to dopušča jesenski in pomladanski čas — in vsakodnevnega posnemanja mleka z »Alfa« posnemalnikom, izdelave presnega masla in domačega sira. Poučuje se tudi verouk, vzgojslovje, hranslovje, računstvo, zdravoslovje, živinoreja, uporaba sadja, spisje in gospodinjsko knjigovodstvo. — Pouk se vrši v zavodu pod vodstvom šolskih sester in strokovnih učiteljev. Učenke se sprejemajo le za celo dobo šestih mesecev. Za stanovanje, hrano, kurjavo in razsvetlavo je plačati mesečno 500 Din. — Nekolkovani prošnji za sprejem je priložiti krstni list, zdravniško izpričevalo, zadnje šolsko izpričevalo in obenem pismo staršev ali njih namestnikov, da bodo plačali vse stroške šolanja in poslati na vodstvo kmetijsko-gospodinjske šole v Kranju, ki daje na željo potrebna pojasnila. Vodstvo prosi, da se tista dekleta, ki so se prijavila ob priliki razstave, ponovno priglase s pismeno prošnjo. — Istotam se dijakinje sprejemajo na stanovanje, hrano in vso pripadajočo oskrbo.

d Kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu razpisuje sprejem gojencev za šolsko leto 1928-29, ki se prične začetkom novembra t. l. — Šola ima dva oddelka: celoletno šolo in zimsko šolo, a letos se sprejemajo učenci samo v celoletno šolo. V zimski šoli se pa vrši II. tečaj za one učence, ki so lansko jesen vstopili v prvi tečaj zimске šole. Celoletna šola traja eno leto, od začetka novembra t. l. do konca oktobra prih. leta z enomesečnimi počitnicami v avgustu. Prirejena je za učence iz vseh krajev ljubljanske oblasti. — Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu) in so vedno pod strogim nadzorstvom ter uživajo vso oskrbo. Sprejemajo se sinovi kmetijskih staršev, ki bodo po dovršenem šolanju ostali na kmetiji. Šele če takih ni, se sprejmejo tudi drugi prosilci. Na šoli je za prihodje šolsko leto na razpolago le še 5 brezplačnih in 15 plačujočih mest, ostala mesta so zasedli s 15. majem t. l. učenci pripravljalnega tečaja, ki vstopijo po zaključku tega tečaja v redno šolo. — Točnejša pojasnila in vseh zadevah daje ravnateljstvo.

d Specielna kmetijska šola v Št. Jurju ob j. ž. začne novi 12-mesečni tečaj letos v početku oktobra. Prošnje je vložiti do 1. septembra. Kdor se za stvar zanima, naj prosi takoj za podrobne podatke ravnateljstvo zgoraj imenovane šole.

d Občina Sv. Jurij ob Pesnici, ki je bila vedno v liberalnih rokah, je prešla pri ob-

činskih volitvah preteklo nedeljo v roke Slov. ljudske stranke.

d Pri občinskih volitvah na Trebeljevem je dobila lista g. župana Galeta 14, nasprotniki 3 odbornike.

d Slavnost odkritja spominske plošče pokojnemu starosti Barletu v Cerkljah pri Kranju je prestavljena na nedeljo 19. t. m.

d Višarskim romarjem sporočamo sledeče: Posebni vlak odhaja iz Ljubljane v soboto 4. avg. t. l. ob pol osmih zjutraj. Vsak romar naj kupi na oni postaji kjer vstopi, karto do Planice — državna meja. Obenem naj prosi za mokri žig na vozno karto in na izkaznico, katero je prejel od Slov. kršč. ženske zveze. Ta vozna karta velja tudi za nazaj. V Žabnico pridemo do 1 pop. Zvečer je ob 8 pridiga, nato pete litanije in procesija z lučkami okrog hriba. Med procesijo se pojeje Marijine pesmi. Ob 4 zjutraj bo prva sv. maša, ob 6 pridiga in skupno sv. obhajilo. Sv. maše bodo vsake pol ure. Prosimo, da udeleženci opravijo spoved že doma. Romarje prosimo, da se obnašajo dostojno in da se pokore rediteljem v vsakem oziru. Nihče ne sme zaostati ne na Višarjah ne v Žabnici. Lire se bodo menjavale v vlaku. Odhod iz Žabnice v nedeljo opoldne, prihod v Ljubljano ob 6 zv. — Vozni red romarskega vlaka na sv. Višarje je sledeč: Ljubljana gl. kl. 7.30, Ljubljana gor. kl. 7.36, Št. Vid-Višarje 7.45, Medno 7.50, Medvode 7.57, Reteče 8.06, Škofja Loka 8.15, Žabnica 8.22, Kranj pr. 8.29, Kranj odh. 8.43, Št. Jošt 8.48, Podnart-Kropa 8.59, Otoče 9.05, Radovljica 9.18, Lesce 9.26, Žirovnica 9.37, Slov. Javornik 9.45, Jesenice prih. 9.50, odh. 10.20, Hrušice 10.27, Dovje 10.39, Gozd Martuljak 10.56, Kranjska gora 11.34, Planica 11.43, Rateče 12.18, Trbiž 12.30. — Prosimo preč. gg. duhovnike, da bi bili tako ljubeznivi, da o tem obveste one župljane, kateri romajo na sv. Višarje.

d Iz Vestfalskega in Porenja pride 300 otrok v Slovenijo, in sicer 7. avgusta. To so otroci slovenskih delavcev, kateri še ne poznajo svoje prave domovine. Slišali so o njenih lepota, a videli jih niso. Nestrpnost čakajo trenutka, da stopijo na slovensko zemljo. Posebni vlak jih pripelje na Jesenice 7. avg. pop. ob 15.43. Prepričani smo, da bodo Jeseničani, kakor lansko leto, tako tudi letos dostojno sprejeli izletnike. Zlasti jeseniška mladina se v ljudno vabi k sprejemu. Z Jesenic se odpeljejo ob 7 do Otoče. Prvo noč bodo preživeli pri Materi božji na Brezjah. Saj naši delavci tudi v tujini pogosto mislijo na Brezje. Odhod iz Brezij je 8. avg. t. j. v sredo ob pol 12. Tem potom prosimo vse one sorodnike, kateri pričakujejo otroke, da bi prišli po možnosti v Ljubljano, kjer bi se jim otroci izročili.

d V promet so prišli novi bankovci po 10 Din. Bankovci so zelo lični in izdelani pretežno v rožnati barvi. Na eni strani imajo napis v cirilici, na drugi pa v latinici. Po obsegu so nekoliko manjši od starih desetdinarskih bankovcev in spominjajo nekoliko na stodinarske bankovce novejšje izdaje.

d Ljubljanski oblastni odbor je določil znesek 126.000 Din za podporo babicam, ki vrše službo v posebno siromašnih krajih.

d Premovanje živine v Št. Jerneju na Dolenjskem. Živinorejska zadruga bo na-

gradila dobre živinorejce z večjo ali manjšo podporo. Premovanje bo 25. avgusta. Razdeljenih bo kakih 7000 Din. Prispeval je poleg občine in hranilnice tudi oblastni odbor.

d *Mariborski oblastni odbor* je nakazal sledeče podpore: Dovolil se okrajnemu zastopu v Slovenski Bistrici 10.000 Din za most čez Ložnico v Bečkah. — Okr. zastopu slovenjebistriškemu za tlakovanje ceste Slov. Bistrica—Hošnica — Laporje — Pekel 15.000 Din. — Ljutomerskemu okrajnemu zastopu za cesto Boreci—Veržej 15.000 Din. Okrajnemu zastopu v Konjicah za popravo ceste Konjice—Oplotnica 22.500 Din. — Za popravilo cest v občini Črna 30.000 Din. — Okrajnemu zastopu Marenberg za popravilo okrajne ceste Marenberg—Radl 15 tisoč Din. — Podružnici SPD v Mariboru 19.000 Din. — Podružnici SPD v Čelju 14 tisoč Din. — Podružnici SPD v Rušah 9000 Din. — Podružnici SPD v Mežici 5000 Din. — Podružnici SPD v Konjicah 3000 Din. — Svetu slušateljev ljubljanske univerze 6000 Din za mednarodno luhkatletsko športno prireditve.

d *Oddaja bikov-plemenjakov po znižani ceni.* Oblastni odbor mariborske oblasti oddaja bike plemenjake po znižani ceni. Oddajali se bodo biki le one pasme, ki je za dotični kraj določena. Vpoštevaivo se v prvi vrsti občinski uradi, kjer bikov primanjkuje; nadalje bikorejske zadrage in druge delujoče rejske organizacije. Tiskovine (zavezna pisma) za prošnje se dobijo pri vsch srežkih poglavarjih in okrajnih zastopih mariborske oblasti. — Biki se oddajajo običajno v starosti od 1 do 1 in pol leta, a največ do dve leti stari. Podpora znaša eno tretjino rejske cene, ki je po kakovosti bika vedno nekoliko višja od tržne cene.

d *Za popravo mostu v Grižah* je dovolil oblastni odbor 80.000 Din.

d *Zastopniki oblastnega odbora za zdravstvena okrožja.* V zastop zdravstvenega okrožja Železniki se imenuje kot zastopnik obl. odbora Pavel Tavčar, posestnik istotam; v zastop zdravstvenega okrožja Trebnje Josip Žafran, posestnik in trgovec iz Ponikve; v zastop zdravstvenega okrožja Črnomelj pa Janko Papež, posestnik istotam.

d *Novi blejski most čez Savo* je bil 25. julija blagoslovljen in odprt za javni promet.

d *Vroča poletja.* Iz starih zapiskov izvemo, da je bilo l. 1520 tako vroče in suho, da so se vsi vodnjaki posušili. Leta 1657. ni padla vse poletje nobena kaplja dežja in je zmanjkalo vode v vseh rekah in potokih. Navadno so sledila mrzlim zimam vroča poletja, tako v letih 1659, 1709 in 1740. Leta 1442. je bilo tako suho poletje, da je živina na paši poginjala od žeje. Tisto leto je primanjkovalo tudi kruha, ker niso mogli mleti radi pomanjkanja vode.

d *Pozor pred ukradenim blagom.* V noči od nedelje na ponedeljek je neznan vlomilec ukradel pri Ljubljani nekaj kosov moške nove obleke, dva para moških čevljev iz boksa in otroške rjave sandale. Komur bi to prodajal, naj ga izroči orožnikom, oziroma policiji.

d *Parni mlin je zgorel.* Pretekli teden

je v Osijeku izbruhnil velik požar v parnem mlinu Dragotina Engelhardta. Mlin je bil zgrajen šele lani. Ogenj je na nepojasnjen način nastal v prvem nadstropju mlina. V pol ure je bil mlin ves v plamenu in je grozila nevarnost, da se bo požar presnesel tudi na spodnje hiše. Gasilci sicer niso mogli rešiti mlina, pač pa so požar omejili. Škoda, ki jo je požar povzročil, znaša okrog osem milijonov Din, dočim je bil mlin zavarovan le za 3.800.00 Din. Zgoreli so vsi novi stroji, ki niso bili niti zavarovani, niti plačani tovarnarju.

d *Strele je ušgala kozolec Uršule* Masele v Čevicah pri Dolnjem Logatcu. Tudi vozovi in drugo gospodarsko orodje je zgorelo.

d *Moža in ženo je ubila strela* v bližini Mostarja. Strela je udarila v hišo.

d *Za električno žico je prijel petošolec* murskosoboške gimnazije J. Muršič. Se ni mogel osvoboditi in je izdihnil.

d *Zgorel je vinski hram* Martina Savnika iz Zverinjaka (Zgornji Pohanci pri Sromljah). Škode je 30.000 Din, ki je le deloma krita z zavarovalnino.

d *Ko je gorelo žitno polje*, se je vnelo okrog hiše zloženo požeto žito Milana Cvejiča v Dujenovcih pri Sremski Mitrovici. Ušgala se je tudi hiša, v kateri je bila Cvejičeva mati. Reva je hotela gasiti, a je pri tem omedlela in zgorela.

d *Žitni požari v Bački.* V bližini vasi Tovariševa je iskra iz lokomotive povzročila poljski požar, ki je uničil žita v vrednosti nad pol milijona Din. — V Starem Bečeju je vpepelil ogenj 400 žitnih kopie.

d *Tri vojaška skladišča streljiva so eksplodirala* v Opatovu pri Kotorju. Človeških žrtev ni.

d *Tri trupla je vrgla Sava* pri Zagrebu na suho. Prvi utopljenec je star kakih 25 let, drugi 15 let, v tretjem so spoznali pogrešanega Edvarda Huzeke.

d *Smrtna nesreča.* V nedeljo 22. t. m. zvečer, ko je divjala huda ura nad Dolino pri Tržiču, se je zgodila huda nesreča, koje žrtev je postal obče priljubljeni in pridni mizar Franc Benedičič iz Ceglence pri Naklem. Kakor vedno, tako se je tudi na usodni večer vračal od doma in šel na svoje delo v Puterhof, kjer je bil zaposlen za mizarja in žagarja. Na potu iz Trbiža naprej ga je ujela huda nevihta, ki je trajala domala do polnoči. V temni in viharni noči je najbrže s ceste malo zašel in padel v potok Bistrico, ki teče pri ovinku nad Lenardovim mostom ob cesti in pri padcu zadel za glavo v skalo tako nesrečno, da je obležal na mestu mrtev. Proti jutru je Bistrica malo narasla in zanesla truplo nekaj metrov od kraja nezgode. Našli so ga šele v ponedeljek popoldne. Pokojni je bil 49 let star, oženjen in oče treh otrok.

d *Smrt po padcu s drevesa.* Dne 13. julija je šla rudarjeva žena Jerica Janša, roj. Zupanc na Mestnem vrtu na češnjevo drevo. Padla je tako nesrečno z drevesa, da si je zlomila hrbtenico. Bila je tudi v blagoslovljenem stanu. Zadobljenim ranam je podlegla v ptujski bolnici. Rodom je iz Ribnega pri Bledu.

d *Smrtna nesreča bivšega komunističnega poslanca.* Bivši komunistični narodni poslanec Lovro Klemenčič se je 28. julija

ob 2 odpeljal z motornim kolesom iz Ljubljane proti Gorenjski. Na poti se mu je zgodila nesreča in so ga ob pol 6 našli mrtvega na cesti pri Podbrezjah. Tudi kolo, s katerim se je vozil, je popolnoma razbito. Kako se je nesreča zgodila, še nismo mogli zvedeti.

d *Dva slovenska rudarja na Holandskem sta se smrtno ponesrečila.* Dne 14. julija je bil podsut v rudokopu na Heerlenheide Alojzij Strah, doma iz Dobropolj. Bil je priden in vesten fant. Teden na to so položili v zgodnji grob Dominika Goršek. Ponesrečil se je v rudniku Aranie-Nosan na Heerlenheide. Zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka. Bil je član društva sv. Barbare, zato so ga spremili z novo društveno zastavo. Bodi obema lahka zemljica v tujini. Ta dva slučaja sta zopet pokazala na veliko napako, ker nimamo v Holandiji našega konzulata. Okrog 1500 naših državljanov biva tukaj, pa nimamo ne konzula ne slovenskega duhovnika. Naš konzulat je v Londonu. Prosimo merodajne faktorje, zlasti Jugoslovanski klub, da posreduje, da dobimo lastni konzulat in slovenskega duhovnika.

d *Ali bomo redili gada na svojih prsih?* V članek pod imenovanim naslovom, nam je v nasprotstvu z rokopisom, ki ga hrani uredništvo, napravil tiskarski škrat v zadnjem »Domoljub« iz pucljevske »pucljevo« podlost. Naši čitatelji, ki znajo zmislno čitati in vedo, da pišemo priimke z veliko začetnico, so itak sami doumeli, da ves članek nima niti najmanjšega osebnega značaja.

d *323 obtožencev.* V Starem gradu pri otoku Hvaru se je vršila te dni sodna razprava, pri kateri je bilo obtoženih 323 obtožencev. Tožil jih je občinski zdravnik dr. Baldo Politeo, ker so poslali oblastnemu odboru v Splitu prošnjo, naj odstavi zdravnika, ker ne vrši svoje dolžnosti. Obtožence so branili štirje odvetniki, od teh dva iz Splita. Sodišče je vse obtožence oprostilo krivde.

d *»Krivo si govorila, naj te Bog kaznuje.«* Pred okrajnim sodiščem v Požegi se je te dni vršila razprava radi civilne pravde nekega kmeta. Kot priča je bila med drugim zaslišana 65letna kmetica Manda Ivanovič iz Ivandola. Morala bi priseči, da je l. 1925. uničila toča tudi obtoženčevo polje v Ivandolu. Med njeno izpovedjo jo je prekinila obtoženčeva žena: »Krivo si govorila, — naj te Bog kaznuje... priseži, če si upaš...« Starica je odvrnila smeje, da lahko priseže tudi stokrat, toda, ko jo je hotel sodnik zapriseči in ko je že dvignila pred razpelom tri prsice, se je onesvestila in padla na tla. Dogodek je seveda vznemiril vse prisotne. Ko je bil poklican zdravnik, so kmetje začeli klicati: »Pustite jo, saj je hotela krivo priseči...« Medtem je starica izdihnila. Njeno truplo so po zdravnikovi naredbi prepeljali v bolnico, da tam ugotove vzrok smrti.

d *Listnica uredništva.* H. Š.: Obrnite se takoj pismeno na Javno borzo dela v Ljubljani; tam Vam bodo dali najboljša pojasnila. — J. Š., čevljar v Sv. K. pri L.: Vprašajte v Vaši zadevi Trgovsko in obrtno zbornico v Ljubljani. — Pomožna pošta na Golem pri Igu: Dobili smo neko pr-

tožbo. Ne vemo ali je resnična ali no. Če je, prosimo da bo v bodoče glede našega lista vse v redu, ker bomo sicer primorani izpregovoriti drugače. — A. K., Vrhpolje: Najboljše je, da v Vaši zadevi povprašate zdravnika. — Dopisniku v Rakitni pri Borovnici: Nihče ne more siliti otroka, da sodeluje pri raznih predstavah. Često se danes preveč veseljači in malo skrbi za dobri pouk. Toda pri vzgoji otrok imajo starši glavno besedo, zato vsi tisti, ki vam je mar dobra krščanska vzgoja mladine, vplivajte s pametno besedo na roditelje v svojem domačem okolju. — J. Č. v H.: Knjige s povestjo »V Goliških plazovih« ne morete dobiti, saj jo »Domoljub« še vedno prinaša. Svoj čas bo izšla v posebni knjigi, tedaj vam bo seveda na razpolago po primerni ceni. — Kmetijski družbi v Ljubljani: Razglas o sprejemu gojenk v gospodinjstvo šolo smo prejeli 28. julija. Ker »Domoljub« izide 1. avgusta, torej isti dan, do katerega je treba prošnje vložiti, se za take brezpredmetne razglase lepo zahvaljujemo. — Iz Preddvora smo prejeli ganljivo pismnico po rajnkem Mihi Rozmanu, p. d. Čelčnek, ki jo žal vsled pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti, ker bi sicer morali polovico Domoljuba žrtvovati za same take stvari, kar ogromni večini čitateljev gotovo ne bi bilo všeč. To velja odslej za vse dopisnike. — Slovensko katoliško društvo sv. Barbare Mengede-Nete: Prepozno za to številko! — A. Š., Podnart: Zmanjka čisto prostora, zato smo prisiljeni včasih krajšati povest. Pri najboljši volji ne gre drugače.

Cenjenim naročnikom. Nekaj naših »Domoljubovih« naročnikov ima plačano naročnino samo za prvo polletje tekočega leta. Tem potom jih opominjamo, da se *pravočasno* poslužijo položnic, ki so jih prejeli pred nekaj tedni. Če ne bo plačila v prvih dneh avgusta, bomo morali vsem zamudnikom ustaviti nadaljnje pošiljanje lista. V lastno korist naj se torej požuri vsak, kogar se tiče!

d Vi še niste vedeli! Ravno za volneno perilo je »Persil« posebno prikladen! Vse lepe moderne stvari v prijaznih barvah lahko brez nadaljnega operete. Prepričajte se enkrat in napravite poizkus. Dober uspeh Vas bo iznenadil. Volnene in pestre predmete morate prati v mlačni vodi. S Persilom oprano volneno perilo ostane rahlo in mehko, ne izgubi oblike in dobi lep nov izgled.

d Nov motor za tri dinarje lahko dobite nepreklicno 12. avgusta na Breznici. Če namreč pošljete 3 Din izobraževalnemu društvu na Breznici (p. Žirovnica), se bo za te igralo na eno tombolsko tablico in obvešten boš prihodnji dan po pošti, če si zadel motor za 5 in pol HP, 100 kg sladkorja, krasno kuhinjsko opravo, kozo, ovco itd. Če pošljete denar za pet tablic (15 Din), dobite eno po vrhu, za 10 tablic (30 Din) pa kar 8 po vrhu. Samo še 14 dni je časa za izredno ugodno priliko.

d Pri tolščici, protinu in sladkosečnosti izboljša naravna »Franz-Josef« grenčica delovanje želodca in črevesa ter vztrajno pospešuje prebavo. Zdravniki za prebavo izjavljajo, da so s »Franz-Josef vodo do-

„Imam časa“

pravi razumna Mica.
„Ne stojim po cele dni pred prerilnikom in se ne mučim s težkim pranjem perila. Zame to delo opravlja RADION in

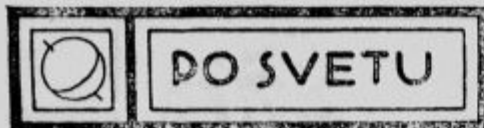
varuje perilo!“

segli sijajne uspehe. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Slabokrvnim se nudi sedaj naravna prilika za naglo ozdravljenje, ker so to najboljši meseci za okrepitev krvi z »Energinom«, železnatim kina-vinom. Za ozdravljenje in ojačenje krvi pri odraslih in otrocih zadoščajo 3 velike steklenice. Dobiva se v vseh lekarnah. Ena velika steklenica s točnim navodilom 40 Din, tri steklen. »Energina« železnatega kina-vina

po pošti za 128 Din razpošilja Laboratorij »ALGA«, Sušak.

d Ker so spoznali veliko ugodnosti, je že več sto lastnikov srečk vojne škode, rdečega križa in drugih vrednot izročilo v upravo svoje papirje Gospodarski pisarni dr. Ivan Černe, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6. Storite isto v svojo korist in da se obvarujete izgub, pišite takoj po brezplačno pojasnilo na to pisarno. Priložite znamko za odgovor.

Italija.

s Nesrečni polet Nobila na severni tečaj. Ruski ledolomilec »Krasin« je rešil velik del italijanske posadke. Niso pa še dobili skupine, ki je izginila z zrakoplovom »Italijo« vred. Nobenega glasu tudi nimajo o Amundsenu, ki je šel Nobilu na pomoč, a pri tem najbrže zgubil življenje. Vse hvali hrabrost in požrtvovalnost Rusov, dočim se zgraža nad Italijani, posebno nad Nabilom ves svet. — Gotovo bo »Domoljubove« čitatelje zanimalo, kako morejo posebne ladje, takozvani ledolomilci prodirati skozi debeli led. Naj povemo! — Ladja tare led na ta način, da se požene s prednjim koncem na vrh ledene ploskve, vijaki pa istočasno odvajajo vodni tok izpod napadene ploskve nazaj. Pod težo silne ladje se pre-tare baje tudi do 7 m debela ledena plast. Ko led počni, se začuje grozen trušč, kot da bi streljali najtežji topovi, in prednji konec ladje se vgrezne spet v vodo. Mor-narji se morajo trdno držati ob takem prodiranju. Razume se, da pri takem delu pride parnik le počasi kam naprej; ako se pre-rije do čiste vode, tedaj seveda brzi dalje kakor druge ladje.

s Razo. Strela je ubila 60 letnega dr-varja Jožefa Hvalo iz Kneže pri Podmelcu. — Hiša je zgorela Francetu Volka p. d. »Gulča« v Piki pri Dobravljah. — V Soči je utonil 38 letni Anton Pavšič iz Dol. Tri-kuš. — Električno napeljavno dobi ta me-sec tudi Slap pri Vipavi. — Požar je uničil hišo Franca Cijana v Biljah. Otroke so komaj rešili. — V Petelinjah pri Št. Petru je udarila strela v hišo Marije Kovačič. Hiša je zgorela in z njo vred tudi šest bližnjih poselij. Istočasno je udarila stre-la v vojašnico v Št. Petru, ki je skoraj do tal pogorela.

Avstrija.

s Zahteve koroških Slovencev na šol-skem polju. 1. V smislu sklepov manjšin-skih kongresov vztrajajo pri zahtevi po kulturni avtonomiji. 2. Pristanejo na težko žrtev narodnega katastra na podlagi pro-stovoljnega priznanja le, ako večina (Nem-ci) prenese vse manjšinske pravice in dolž-nosti na zastopstvo kulturne avtonomije. 3. Odločno odklanjajo vsako cepitev slo-venskih otrok na dve šolski oblasti, ker bi v neenakem boju podlegla manjšina že v prvem rodu. 4. Zahtevajo za vse otroke, ki so jih starši prostovoljno vzgajali v slo-venskem jeziku, narodno in domoljubno vzgojo na podlagi materinega jezika po slovenskem učitelstvu, ki ima ljubezen do slovenskih otrok in slovenske kulture.

s Važen članek nemškega časopisa. Graška »Tagespost« je objavila te dni na uvodnem mestu članek o manjšinah v Nemčiji. Tri misli so v tem sestavku važne: 1. Ravnanje z narodnimi manjšinami v Ev-ropi sploh bo zelo odvisno od ravnanja nemške države proti svojim manjšinam. 2. V Nemčiji se pripravlja celoten zakon o

varstvu narodnega značaja manjšin. 3. Le svobodoljubna politika proti narodnim manjšinam more ublažiti narodne spore ter pripadnike raznih narodnosti približati skupnemu državnemu življenju. — Kakor vidimo, srečuje Nemce pamet. Italijani pa še vedno butajo z glavo skozi zid. Razbili si jo bodo.

Nemčija.

s Strašna morija. Ali je večji zločin kot oni, ko mati umori svojega otroka? Časopisi pišejo, da v Nemčiji umre letno okoli 30 tisoč mater, ki siloma odpravljajo plod. Kakšno vpitje in kakšne razprave najdeš v svetovnem časopisju o raznih umorih, nad temi, ki zadenejo tisoče ma-ter in otrok, pa se svet ne vznemirja, ne v Nemčiji, ne drugod, tudi pri nas ne.

Francija.

s Zopet čudežna ozdravljenja v Lurdu. Zdravniška komisija v Lurdu je zopet za-pisala tri ozdravitve, ki si jih ne more razlagati na naraven način. 25 letni orož-nik Henri Voeds iz Bruslja je imel jetiko v zadnji stopnji. 17 letni rudar Mareci Beur-riot je bil neozdravljivo bolan. Imel je zelo nevarno kožno bolezen. 24 letni Marjeti Bully so odpovedale kosti. — Vsi trije so čisto ozdraveli.

Spanija.

s Verni vseučiliščniki. Na Španskem so za patrona učeče se mladine proglasili sv. Tomaža Akvinskega. Vseučiliščniki so ta sklep zelo navdušeno sprejeli. Prazno-vali so ga tako, da so prejeli sv. zakra-mente. Samo v Barceloni je nad 1000 vse-učiliščnikov pristopilo k sv. obhajilu. Vse-učiliščniki so tudi zahtevali, naj se na uni-verze zopet uvede bogoslovje.

Amerika.

s Razno. V Clevelandu so umrli: Ma-rija Peskar, Marija Ambrožič. Tu je pre-minula tudi Neža Heglar, roj. Petan iz fare Štrumblje pri Brežicah. V bolnici je umrl Andrej Kristančič, doma iz Vipož pri Go-rici, nato Peter Oklešen iz fare Št. Jernej na Dolenjskem in končno J. Tomšič iz Višnje gore. — Dve Američanki sta bili sprejeti pri sv. očetu v Rimu in sta mu poklonili v dar prvo knjigo, ki je bila tiska-na v Ameriki in sicer l. 1544. — Za nad-zornika vseh javnih šol v Chikagu je bil soglasno imenovan katoličan J. Bogana.

Drobne novice.

Italijanska milica šteje 350 tisoč čla-nov.

Tvrška General Motors v Ameriki je prodala v maju 224.094 osebnih in tovar-nih avtomobilov.

1400 kabin ima novootvorjeno kopal-išče v avstrijskem Mödlingu.

Strahovit vihar je divjal v državi Co-lorado. Mnogo mrtvih in ranjenih, letina je uničena.

Par starih granat je eksplodiralo v ne-kem skladišču v Belgiji. Osem ubitih, 40 ranjenih, hiše v okolici deloma porušene.

Od zveznih dežel Avstrije se ponaša

z največjim odstotkom nezakonskih trok Koroška.

Štiri velike garaže za avtomobile in 207 avtomobilov je uničil požar v Parizu. Bela Kun, znani komunistični agita-tor, je bil obsojen na Dunaju na tri mesece zapora in na izgon iz avstrijske države.

16 letno šolsko obveznost namerava uvesti Madjarska.

70.000 jajc je uničil požar v skladišču v Castelfrancu v Italiji.

16. julija je minulo deset let, odkar so komunisti postrelili vso rusko carsko rodbino.

26 otrok ima delavec Adam v Dijako-vicah na Češkoslovaškem.

300 hiš je nedavno pogorelo v Dama-sku v Palestini.

Poljaki so do 31. avgusta prepovedali uvoz pšenice in ržene moke.

Na Portugalskem so zopet poskusili z revolucijo, a se je ponesrečila.

500 tisoč sodov petroleja je uničil požar v Wood River v Ameriki.

V Egiptu je kralj Fuad razpustil par-lament. 3 leta hoče vladati brez poslancev.

Zopet bo potovala v Ameriko in Ka-nado kraljica — vdova Marija v Romuniji.

Vročina v Ameriki je zahtevala do-slej 250 smrtnih žrtev.

Alkohol in tobak je prepovedan na Kitajskem mladini do 20 let.

S 1. septembrom bo ukinjen vizum med Avstrijo in Japonsko.

200 članov turistovskega nemškega kluba je zbolelo vsled uživanja slabih rib.

Može in fantie, na Brezje!

Na Gorenjskem je fletno . . . . tam so bistri studenci pa bele ceste . . . . Može in fantie iz vojne! Odkorakajmo dne 12. avgu-sta ali drugo nedeljo avgusta po belih ce-slah mile Slovenije k bistremu studenčku na Brezje, k viru milosti in dobrot, ki jih deli nebeška Mati. Tam je naše letno zbi-rališče, kjer se ozremo nazaj v dneve gro-zote, iz katerih smo bili rešeni po božji milosti. Čedalje manj nas je. Kmalu, kmalu pohitimo tudi mi za padlimi tovariši. Zato si okrepčajmo duše v svetišču Marije Po-močnice. Polovična vožnja dovoljena že od 10. do 14. avgusta. Vsakdo se lahko posluži te prilike. Zveza nikogar ne odklanja. — Pevci, vežbajte se že zdaj te pesmi: Ti o Ma-rija, Oj Doberdob, Spomladi vse se veseli, Vigred se povrne in Oj ta soldaški boben. Slavnost se prične ob 10 dopol. 12. avgu-sta. — Cel dan svira priznana »Sloga« iz Ljubljane. Tovariši, 12. avgusta na Brezje, da dostojno proslavimo 10 letnico miru in sprave. — Glavni odbor Z. S. V. v Ljub-ljani.

Ludvik je bil prepričan, da ga bo Ma-rica marala, samo korajžen mora biti. Zato ji je prinesel prstan ter dejal: »Moja ljube-zen do tebe je kot ta prstan, ki nima kon-ca.« — Marica prstan nekaj časa ogledu-je, nato pa pravi: »Moja ljubezen do tebe je tudi taka, kot ta prstan, ki nima za-četka.«

Kupuite pri tvrdkah, ki inserirajo v „Domoljubu“!

Verujte, če se Vam pové,

da je vsaka gospodinja
napravila najboljšo iz-
kušnjo, če je poizku-
šala, da

ŽENSKA HVALA

preko noči raztopi ne-
snago. Zjutraj je naj-
bolje, če se za čisto
kratko kuhanje perila
vzame

**Schichtovo
Terpentin milo**

37

Razno.

Vino iz stare kleti. V Spinfieldu pri Londonu tik ob reki Temzi bodo prodani v bližnji bodočnosti zakladi vinske kleti lorda Tenningtona. Med temi zakladi je nekaj ducatov steklenic iz kleti kralja Ludvika XVI., ki nosijo vse datum 1789. Ta vrsta konjaka se imenuje: »St. Armand de Grave-sa«. Druga vina so iz lastnine nesrečne kraljice Marije Antonijete, hčerke Marije Terezije. Zelo številne so steklenice iz Napoleonove dobe. Deset ducatov teh steklenic je bilo določenih za poznejše kronanje kralja rimskega. 29 ducatov steklenic je iz drugega desetletja devetnajstega stoletja (1810—1820) in te so bile last kralja Ludvika XVIII. Posebna znamenitost je konjak iz kometnega leta 1811. Na dražbo pride nešteto kupcev iz vseh dežel in držav, in zdi se, da se bo prodalo vse vino, čeprav bodo cene precej visoke.

Nad pol milijona romarjev! Nadškof Nogara je sestavil kroniko svetega leta 1925. Po teh podatkih je prišlo v Rim za sv. leto 582.234 romarjev. Od tega so poslane evropske dežele,

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin

Cilka pove na kratko, kako jo je obšla zla slutnja, in jo pognala Matevžu nasproti. Pove še dalje, kako ga je videla omahniti in je hitela na rob, potem ko je plaz pridrvel mimo in pokopal oba financarja.

Ko gredo dalje in vodi Matevž Cilko pod pazduho, da se mu opira na roko, ker utrujena in zaspana komaj prestavlja noge, pripoveduje dekle, kako se je, ker ni našla Matevža, vrnila nazaj pod brano, kjer je bila pustila Tončka in ga ni več tam našla. Šla ga je iskat, toda ne nazaj doli po robu, ampak v gmajno, ker jo je zmedla utrujenost in zasoljene oči, ki niso prenehale jokati, odkar se je bila zavedla, da je čisto sama v goliških plazovih. Tako je besagla in tekala po gmajni, dokler je ni premagala strašna utrujenost, da se je zgrudila, se zavlekla pod skalo in hipoma zaspala.

Matevž ji zdaj pripoveduje, kako se je godilo njemu in Janezu in Matiji, kakšna so dobili financarja in kako so Janeza poslali po ljudi.

»Ti ubogi človek, kako strašno mora trpeti!« se smili Cilki težko ranjeni Ivan.

»Zasluzeno kazen je dobil za svoje sovraštvo,« meni Janez.

»In za krivo pričevanje!« dostavi Matevž.

Cilka se pri teh besedah ustavi.

»Kaj ne, Matevž, da ga nisi ti? Da ga je Tilen?« plane iz dekleta. »Ne morem verjeti!«

»Nisem, Cilka! Če bi ga bil, ne bi tajil!«

»Vidiš, meni je tudi Ivan dejal, da je krivo izpovedal!« pove fantu Cilka, kaj je doživela zvečer s Ivanom doma in kako jo je neusmiljeno mučil.

»Živina!« se utrga iz Janeza. »Se premalo ga je Bog kaznoval!«

»Janez, ne sodite preostro!« tolaži Cilka. »Dovolj ga je udaril Bog.«

»Saj ne bo imel časa za spominjanje! Težko bo čez noč!« dostavlja Matevž.

»Ali je tako hudo?« vpraša Cilka sočutno.

»Je, je, zelo je nevarno, saj si lahko misliš!«

Zdaj hitro nadaljujejo pot. Kmalu zagledajo pred seboj ljudi, ki ravno odnašajo na dveh nosilnicah oba financarja. Vidijo tudi dva orožnika, ki gresta z njimi.

»Matevž, ne hodimo dalje,« svari Janez. »Počakajmo raje, da bodo šli naprej, ker bi te znali prijeti orožniki.«

»Saj nisem kriv!« se brani Matevž.

»Previdnost je vedno pridna,« nadaljuje hlapec.

»Bolje je, če te zdajle ne vidita. Kar počakajmo malo.«

»Janez, ne smemo. Mati so v skrbeh za Cilko!«

»Oh, saj res, na to niti mislil nisem!« se domisli Janez. »Na vzemi luč, jaz pa stopim naprej in mater obvestim, da ne umrje od pričakovanja.«

»Ne rabiva luči, se dela že dan in pozna pot, kajne, Cilka?« meni Matevž. »Kar vzemi jo s seboj, ti bo prav služila, da boš lahko hitreje stopil in mater pomiril. Že prideva kmalu za teboj!«

»Le požurita se, da pride Cilka prej v posteljo!« prigovarja Janez in stopi z velikimi koraki v globel in kmalu utone čez Jesenico v Graben.

Za njim pa počasi roko v roki varno hodita Cilka in Matevž in si pripovedujeta, kako sta trepetala v strašnem strahu za srečo in življenje: ona za njeno, ona za njegovo.

PO DOMOVINI

D. M. V POLJU.

Ravnokar je izšla naredba o odpiranju in zapiranju trgovin, katera se nam zdi za ljudstvo naravnost mučna. Na deželi ljudstvo ravno v opoldanskih urah potrebuje raznih reči, a trgovci se trdovratno držijo naredbe, boječ se ostre kazni. Trgovine so zaprte od 12 do pol 3 popoldne ter se zopet o pol 8 zvečer zapro. Gospodinjje so večinoma dopolne na polju, ko hočejo kuhati kosilo, potrebujejo moko, sol itd., a trgovine so zaprte. Prav tako je zvečer ko se vračajo z dela. Koliko neprilik in jeze povzroča vse to. V nedeljo so trgovine zaprte cel dan. Ljudje pa pridejo do 3 ure daleč a hribov, a ne dobijo, kar rabijo. Naredba taka kot je, je za naš kraj, kjer je 15 trgovin, a nobenega trgovskega uslužbenca gotovo neprimerna.

KOPALISČE REBEČE.

Mi se koplremo koplremo. Odkar imamo še postajališče, je postala naša Sora znana in slavna širom sveta, čeprav je sedaj ob hudi suši dokaj plitva. Razen o Sori se je namreč raznesel sloves o naših koprih celo v inozemstvo. — — — Smo pa le! — Vseeno hiti v potu svojega obraza vseprek v Soro hladiti si razgoreto kri vse, mlado in staro, doraslo in nedoraslo ter ono srednjega spola, ki se še komaj zaveda svojega življenja na svetu. Kaj vem, če si ne hodijo nekateri hladiti tudi prevročna srca.

Vemo vsi, da nam je vsem neznosna sedanja vročina. Vaskdo si želi ohladiti razgorete živce. Toda ali ni morda pri tem dan na dan ponavljajočem se direndaju vseeno tudi nekoliko — boleznih ali jasnije povedano: bolezenske strasti? Kdor zaide tupaťam med to pisano množico kopalcev mešane družbe, se ne more iznebiti občutka, da jim ne gre vsem za to, da bodi mens sana in corpore sano (zdrava duša v zdravem telesu), marveč da iščejo dan na dan nekateri zlasti mladi pari le priložnosti shajati se pod krinko higijene. Kakor da bi bilo

zavisno zdravje od tičanja v vodi dan na dan! — To-le sem hotel povedati: So starši, ki ne dovoljujejo hčeram hoditi z družbo poštenih k poštenim zabavam in izletom, brez pomisleka pa jih puščajo same dan na dan brodit po izkaljeni Sori v družbi mladih kavalirjev. Takim staršem bodi povedano, da ni kopriva le, dokler je mlada, dobra za prikuho, marveč da je porabna tudi, ko ji odreveni steblo. — Tudi kopalcev.

SENOŽETI OB SAVI.

V naši vasi in po vsej tukajšnji okolici vlada izredno živahno zanimanje za novo železniško postajo, ki bo dne 5. avgusta t. l. slovesno blagoslovljena in izročena javnemu prometu. Novo postajališče bo oddaljeno od naše vasi komaj pet minut. Loči nas samo Sava, preko katere je tik postajališča zgrajen brod za tovorni in osebni promet, tako da nas prevoz čez Savo ne bo zadrževal. Tudi prebivalci iz občin Velika vas, Drtinja in Moravče bodo dobili z novim postajališčem ugodnejšo zvezo za Ljubljano. Pri vsaki vožnji v Ljubljano se bo prihranilo 4 dinarje, ker enkratna vožnja iz Jevnice v Ljubljano bo stala 7 dinarjev, iz Kresnice pa je stala 9. Postajališče je sedaj že skoraj popolnoma dograjeno. Stavba, ki je enonadstropna, napravi jako ugoden utis. Ob priliki otvoritve bo vsakomur dana prilika, da si jo ogleda. Otvoritveni vlak pripelje ob pol 3 popoldan. Takoj nato se izvrši blagoslovitev in otvoritev postajališča. Po otvoritvi bo v senci prijaznega gozda velika vaška zabava, kjer sodelujejo dve godbi, pevci itd. Okoličani, posebno med Ljubljano in Litijo, nikar ne zamudite tako izredne prireditve, morda jo v naši dolini ne bomo več doživeli. S številno udeležbo dokazimo, da cenimo delo za javno korist.

DOBOVA.

V naši fari že sploh ne poznamo več dežja. Vročina je strašna. Krompir in koruza sta tako lepo kazala, pa se bo, deloma se je že vse posu-

šilo. Pšenice je bilo in še kako lepe. Sadja ne bo skoraj nič, grozdje bo pa prvovrstno, če ne pride kaka toča. Kq je bila procesija za dež, so se nekateri norca delali, da nič ne koristi, da vseeno ne bo dežja, le ne skušajte Boga, da ne pošlje le kake druge šibe. — Včasih je šolska mladež pri nas v cerkvi lepo glasno molila po pridigi vevu, upanje, ljubezen. Ali to ni več moderno? Bije ta ni nikomu všeč? Gospod katehet, le vpeljite ta, kakor je bilo svojčas pod bivšim g. katehetom. — V nedeljo 22. t. m. je priredil neki plavalni klub veselico v Rigoncah. So strašno agitirali za to veselico. Na sporedu so bile tudi tekme. Pri teh tekmah so je neki plavač, ki je skakal z deske, precej težko poškoval. Neokusno in nedostojno na tej tekmi pa je bilo, da so gotove »frallice« v kopalnih kostumih vse mokre od vode stregle in se kretale med ljudmi. Istotako so moški v plavalnih hlačah noreli med občinstvom. Veste, povera Van, vsakemu to ni všeč in drugič bo treba pastor za take zabave dobiti drugod.

VODICE.

V nedeljo, 22. t. m. so pridrveli od Kamniških planin svinčenosivi pogubonosni oblaki in okrog 6 zvečer je zavihrala nad Vodiciami strašna neviha. Začele so padati težke kaplje, kmalu pa se je vsa gosta toča, debela kot golobje jajce, vmes pa je pokalo in treskalo, da je bilo groza. Treščilo je v kozolec posestnika Franca Keržiča. Najbolj žalostna je pa to, da je v isti kozolec treščilo že v sredo, 18. t. m., pa so ga polovico rešili. Sedaj pa je zgorle še rešeni del, ki je bil poln pšenice. Obvarovali so mogli le sosednji skedenj in gospodarska postopja, last posestnice Bilban. — Zalosten je pogled na polja in vrtove. Sadje je zbito in okleščeno, fižol je popolnoma uničen, krompir si bo mogoče še opomogel, ovsu pa še kaj kositi ne bo. — Prizadej kraji so zelo potrebni pomoči.

HOMEČ.

Občinski odbor na Homecu je v svoji seji dne 22. julija t. l. sklenil: »Proti nezasičanemu blajnju našega prezasluzenega voditelja dr. Korosca od strani našega podlega svobodomiseltva se protesta vse poštene slovenske javnosti pridružuje občinski odbor občine Homec, obsoja nesramne napade in

ŠTIRINAJSTO POGLAVLJE.

Ponesrečena financarja so prenesli k Lipovšku. Pol Dobrave je drlo za nosilnicama, tako da sta navzoča orožnika komaj delala red. Težko je bilo nositi, ker je bila gaz ozka in vsled južnega vremena malo hodna. Ranjenca, posebno Ivan, ki so ga strašne bolečine spotoma spravile k zavesti, sta vso pot ječala pri vsakem najmanjšem streslaju in posebno Ivan je mnogokrat zarjul od bolečine. Ravno pred Šinkovcem je strgal raz sebe vse zasilne obveze, ker so ga žgala in pekla prsa, ki je bila vsa koža posneta raz nje in je do mozga zbolelo, kadar se je le malce premaknila zaplata na njih. Od temena do pasu je bil nesrečni Ivan ena sama rana, in kakor so sicer Dobraveci po strani gledali financarje vsled njihove strogosti, se je vsem navzočim smilil v srce in nosilci so se vedno menjavali, da bi kar najzložneje in najprevidneje mogli nositi.

Ko so prišli mimo cerkve in župnišča, so že čakali duhovni gospod pred hišo in opremljeni z vsem potrebnim za previdenje spremili ranjenca k Lipovšku. Ker sta bila oba pri zavesti in se je gospodu videlo, da zdravnika iz trga še ne bo kmalu, so najpreje izkazali obema telesno delo usmiljenja, dobili v ta namen nekaj masti in namazali narahlo odrgnjeno kožo ter oba za silo obvezali. Stanko je imel po njihovem mnenju obe nogi zlomljeni, roko pa le izpahnjeno. Ivan pa je imel posneto kožo po levi strani obraza in glave, pa po vseh prsih; drugod le odprtine. Toda bil je mnogo slabši od Stanka, zato so menili gospod župnik, da mora biti notranje poškodovan.

Med tem opravičilo je prihitel zdravnik iz trga, ki ga je bil šel klicat Lipovškov sin. Brž je dognal, da ima Stanko levo nogo zlomljeno dvakrat, da pa je

druga noga samo izpahnjena in roka tudi. Pri pregledovanju Ivana pa je stari gospod zmajeval z glavo. Ne samo strašne odprtine po obrazu in vsem životu, še večjo skrb je povzročila gospodu notranja poškodba, ki ni dala financarju do sape ter se je bilo bati notranjega krvavljenja in zastrupljenja. Zato so brž previdni gospod namignili gospodu župniku, naj se potrudijo k Ivanu in ga pripravijo za vse slučaje.

Ivana je pričenjala mučiti vročica in gospodu se je zdelo, kakor da se mu blede. Vendar je dejal zdravnik, da to skoro ni mogoče. Ko so mu pričeli gospod župnik prigoovarjati, naj se izpove, jih je zavrnil s kretnjo roke, po čemer so spoznali, da je pri zavesti, a mora trpeti strašne bolečine. Zato so dalje silili vanj in mu prigoovarjali, naj se spravi z Bogom, ker ne ve, kaj ga vse čaka. Toda Ivan je bil trdovraten. Vse prigoovarjanje gospodovo je bilo zaman. Financar si ni dal k sebi.

Gospod župnik odidejo iz sobe in stopijo k zdravniku ter mu povedo, da ne morejo ničesar opraviti.

»Niste vi krivi, gospod župnik, svojo dolžnost ste storili. Sam naj gleda!« jim odgovori zdravnik. »Ko ga bo huje prijelo, vas bo rad sam klical.«

»Samo če ne bo prepozno in ne bo že v nezavesti?« se boje gospod župnik.

»Menim, da se bo vročica stopnjevala in bo nevarnost opasna! Treba je tudi, da oba ranjenca takoj prepeljejo v ljubljansko bolnico. Sam ne zmorem!«

Zdravnik odide k ponesrečencema in dobi Stanka še vedno enakega, pri Ivanu pa dožene močno poslabšanje. Vendar je Ivan še pri zavesti. Zato stopi zdravnik h gospodu župniku, ki čakajo v veži in jim namigne, naj vnovič poskusijo svojo srečo. Gospod to store. Ali Ivan še vedno noče ubogati. In duhovni gospod žalostni stoji ob postelji ter jim je srce težko za trdovratno ovčico.

izvemši Italijo, 162 romarskih vlakov z okroglo 149.000 romarjev. Iz izvevropskih dežela je dospelo v Rim 11.300 romarjev. Italija sama je poslala 594 vlakov in okroglo 400.000 romarjev. Pri tem niso všteti rimski katoličani in Italijani, ki so prišli v Rim na lastno roko. — Evropske dežele so poslale: Nemčija 42.000, Španija 25.000, Francija 23.000, ostale dežele manj.

Socialisti in procesija. V Mattersburgu v Burgenlandu imajo občinski svetovalci staro nepisano pravico, da nosijo nebo pri procesiji na Sv. Režuje telo. Pri zadnjih občinskih volitvah pa je prišlo v občinski svet več socialistov. Župnik je povabil k procesiji samo ne-socialistične svetovalce. Socialisti pa so bili užaljeni in so se pritožili pri dunajskem kardinalu, ki je prošnji ugodil. In tako bodo zopet smeli nositi nebo. Kaj pravi na vse to »Delavska politika«?

Moč Duha božjega. — Eden najznanejših voditeljev in ustanovnikov Ku-Klux-Klana, t. j. znane ameriške tajne protikatoliške organizacije, je bil Philip A. Calahan. Možu so bila vsa sredstva prav za bila vsa sredstva prav za bila vsa sredstva prav za pobijanje in preganjanje katoliške cerkve. No in v

breka popolno zaupanje in vdanost svojemu voditelju.

KRIZE PRI TRZICU.

Da bi mogla dostojno proslaviti 25 letnico svojega obstoja, je deklška Marijina družba sklenila nabaviti si novo zastavo, ki bo v kratkem izvršena, tako da jo bo mogoče 15. avgusta že blagosloviti. Delo imajo v rokah št. šolske sestre v Mariboru, kar nam jamči za umetniško-lep izdelek. Stala bo 8000 dinarjev. Delo je nekoliko novejše zamišljeno, pa ravno zato združuje v sebi več prednosti pred starejšo izdelavo: veliko lažje, ker je manjše in zato veliko bolj praktično; tudi se kaže posebne vrste plemenitost, mirnost, dostojanstvenost, kar pride posebno v poštev, kadar jo nosijo. Zdi se kot opomin, naj tudi v deklškem srcu vladajo te lepe lastnosti. Pridite in pripravili se boste.

NOVA OSELICA.

8. julija 1928. je nas obiskal zastopnik »Svete Vojske« Franc de Cecco iz Ljubljane. Predavanje je zelo lepo uspelo. Zastopnik »Svete Vojske« se je sam izjavil: »Tako pazljivih poslušalcev nimam povsod, kot so bili tukaj.« Bilo nas je okrog 60. Po govoru nekateri poslušalci kar nismo mogli zapustiti sobe bivše zasilne šole. Prijateljsko smo se razgovarjali s predavateljem in smo pokazali živahno zanimanje za jesenski tečaj, ki bi naj ga priredila tu »Sveta Vojska«. — Tudi sicer kažemo zanimanje za prosveto. Odkar je prenehala zasilna šola in smo dobili državno osnovno šolo, imamo društvene prostore v bivši zasilni šoli. Naše društvo se imenuje: »Katoliško prosvetno društvo v Novi Oselici.« Ko dobimo od Prosvetne zveze v Ljubljani oblastveno potrjena pravila, se bo takoj vršil ustanovni občni zbor. — Naša župnija je po razmejitvi z Italijo za dve tretjini davčne moči zmanjšana. Zato je razumljivo marsikakšno razburjenje, vendar so pa še vedno podani razlogi za obstoj župnije, kakor so se podali 29. sept. 1798., ko je bil obstoj župnije prvič v zgodovini resno ogrožen.

SELO PRI BLEDU.

Dne 24. julija je ob eni ponoči udarila strela v Dvorjev skedenj. Pogoreli so štirje skednji in tri hiše. Domača in sosedna gasilna društva, po-

sebno iz Ribnega so preprečila, da se ni ogenj razširil na druga poslopja.

IZ PRTOVCA POD RATITOVCEM.

Nekateri turisti so mnenja, da je pri nas turistijska hiša. Te ni, zato naj, če mogoče, prenočujejo turisti v dolini ali v koči na planini. Postrežemo pa radi potrebnim, posebno pa so nam drugi gostje stari znanci in prijatelji ter duhovniki, ki pridejo maševat k naši Mariji Pomagaj; vsaj mleka in žgancev imamo, hvala Bogu. Le če nas ni doma, naj oprostite, takrat tudi te mni mogoče postreči.

ZAGORJE OB SAVI.

Volivni izid v Zagorju je sledeč: SLS 210 glasov (pri zadnjih volitvah 157), komunisti 232, Cobal 115, narodno delavska 117, gospodarska lista pa 171. Komunisti so padli od zadnjih občinskih volitev za 87 glasov, katere so dobili demokratski. SDS je svoje obsovanje ime skrila pod narodno delavsko in gospodarsko listo. V dobi odpuščenja delavcev in brezposelnosti imajo kapitalisti lahko agitacijo med delavci. — V Kotredu je vlekla oseba župana, ki je bil do PP režima komunist, potem pa se je prelevil v demokrat. Njegova lista z imenom kmetsko delavska je dobila 149 glasov in 10 odbornikov, po prepričanju 3 demokratski, 5 komunistov in 2 pristaša SLS. Pristaši SLS so volili to listo radi neprijateljnosti par kandidatov na listi SLS. Lista SLS je dobila 67 glasov, pri državnih volitvah pa ima vedno skoro absolutno večino. — Lista Jezernika je dobila 31 glasov (tri manj kot ima kandidatov). Predsednik demokratske stranke za Kotredu ni bil izvoljen, dasi je kandidiral na tretjem mestu.

SV. KRIZ PRI LITIJI.

Od nas smo se dosedaj bolj malo oglašali. Sedaj pa smo primorani, da nič več ne molčimo. Kuga v obliki brezverstva se je začela širiti po naši fari. Razširja jo par tujevc, ki žive od naših žuljev. In to po brezbriznosti in lahkomišelnosti naših ljudi. Največ je takih, ki pravijo: saj teh par brezvercev ne more pri nas nič narediti. In vendar mora vsak pameten človek verjeti, da strupa prav malo zadostuje, če ga kdo primeša še v tako dobro jed. — Najbolj je napoti omenjenim žerjavovcem naš g. župnik, ker večkrat opozarja ljudi

na protiversko časopisje. G. župnik nastopa tudi proti pijančevanju, kar posebno jezi gotove ljudi. Posebno se g. župnik zavzema za našo mladino, za kar smo mu prav iz srca hvaležni, saj vemo, da le krščanska vzgoja človeka dviga, žerjavovska pa tira zlasti mladino v časno in večno nesrečo. — Toliko za danes. Prihodnjč pa kaj več.

SKOCJAN PRI MOKRONOGU.

Kmetska zveza je te dni odločno obsodila zločinsko žalitev liberalnega časopisja proti našemu velezaslužnemu voditelju dr. Antonu Korošču. Našim poslancem, posebej še našemu voditelju izreka neomajno zaupanje in toplo zahvalo za tako uspešno delo. — Isti dan smo videli v Škocjanu stare liberalce v zvezi s samostojneži. Izmed poslancev je bila skoraj polovica naših pristašev, ki so bili radovedni, kaj bodo govedali leta 1923 tako navdušeni centralisti. Ni potrebno omeniti, da se je lagalo vse vprek, seveda z zatrjevanjem, da govore oni edino pravo resnico. Posebno pomilovalno smo poslušali udrihanje posl. Pucija po vsem, kar je »klerikalno«. Naši dobri možje pa so si sodbo sami ustvarili: Solze točijo, ker nimajo ministrskega stolčka in z njim koritca. — Pretekli teden nas je zapustil g. kaplan Jože Mlakar. Na njegovo mesto pride semeniški duhovnik gosp. France Frölich.

DRAVLJE PRI LJUBLJANI.

Novo bronaste zvonove smo dali vlitviti v zvonolivarni v št. Vidu. Slovesno jih prepeljemo v nedeljo, dne 5. avgusta t. l. dopoldan iz zvonarne skozi Šiško v Dravljice, kjer se takoj vrši posvečenje s sv. mašo. Po cerkvenem opravilu bomo zvonove obesili v zvonik. Za slovesen sprejem zvonov se vaščani pripravljajo že cel teden. Romarji sv. Roka bodo že lahko letos slišali naše nove zvonove. — Varuj jih Bog, da nam jih nikdar več ne vzame vojna vihra.

KRSKO POLJE.

Ze par let prirejajo radičevci svoje shode na Krškem polju združene s premovanjem živine in dirko. Na ta način edino morejo spraviti ljudi skupaj. Vselej se to vrši na nedeljo, ali zapovedan praznik. Da je takrat stotine ljudi brez sv. maše, to »pobožnim« radičevcem ni mar. — Letos zopet nameravajo nekaj takega in sicer na Velike maše

88

Detroitu se je pred kratkim Calahan odpovedal svojim zmotam in je prestopil v katoliško Cerkev. — Nečak angleškega ministrskega predsednika g. Baldwina, anglik. župnik, je z vso svojo družino vred vstopil v katoliško cerkev.

Grozna kazen. Na Kitajskem imajo strašno kazen, ki obstoja v tem, da obsojenca ne puste spati. Može, ki so umorili svoje žene, so obsojeni na to strašno kazen. Obsojenci pridejo v ječo, kjer jih nadzirajo čuvaji, ki se menjujejo vsako uro. Čuvaji morajo strogo na to paziti, da ne zaspe kaznjenci ne čez dan ne ponoči. Z vsemi sredstvi jih morajo ohraniti čuječe. Ze po osmih dneh prosijo nesrečnejši, naj vendar napravijo konec njihovim mukam in naj jih usmrite na ta ali oni način. Dogodi se, da doseže kdo do 14 dni, ne da bi zatisnil oko, toda kmalu nato pa umrejo vsi v groznih mukah.

V Landenbergu v Nemčiji so nedavno ženske vedrile med nevihto pod nekimi drevmi. Udarila je strela in jih osem na mestu ubila, tri pa so bile ranjene.

Tedaj se jim naenkrat zjasni obraz, stopijo v vežo k zdravniku in mu nekaj zašepečejo na uho. Zdravnik prikima, se posmeje in duhovni gospod odidejo od Lipovška naglo po kolovozu proti Hribarju.

V hiši je še luč. Potrkajo na duri in Janez jim pride odpirat. Duhovni gospod, ki vidijo v hiši sedeti pri mizi mater, Cilko in Matevža, brž pridejo s svojo skrbjo na dan.

»Cilka, ali bi hotela storiti veliko dobro delo?«

»Koj, gospod župnik, samo povejte!«

»Financar Ivan je na smrt ponesrečen, pa se neče dati prevideti. Ali bi ti hotela?«

»Kaj pa morem jaz?«

»Šla bi z menoj in bi mu prigovorila. Tebe bo ubogal, ker te ima rad!«

Cilka preplašeno in vprašaje pogleda Matevža.

»Saj ne bo hotel, gospod župnik,« nejeverno odgovori gospodu.

»Jaz pa vem, da bo. Če mu daš ti prijazno besedo, bo več pomagalo, kakor če se jaz mučim krog njega vso noč do jutra!«

»Toda Cilka je sama komaj pol živa!« ugovarja zdaj Matevž.

»Kaj tisto!« ga prekine Cilka, »saj ni daleč. Ali kako naj mu rečem? Če ozdravi, si bo pa zopet domišljeval, da ga imam rada!«

»Ne bo. Zdravnik pravi, da je zelo bolan in to težko dolgo.«

»No, pa grem. Kaj misliš, Matevž?«

»Če moreš in če gospod mislijo, da je potrebno, prav nič ne branim. Še s teboj grem.«

»Ne, ne, Matevž, orožniki so doli, pa bi te znali prijeti!«

»No pa ostanem. Naj gre pa Janez. Jaz počakam pa tu.«

Cilka se težko dvigne s klopi, da se skoro opoteče.

»Če ne moreš, Cilka, pa pusti, sama si potrebna postelje,« zaskrbi gospoda župnika.

»Do Lipovška že pridem in dolgo tudi ne bo trajalo,« si daje Cilka poguma in ogrne ruto krog sebe. »Kako pa naj rečem?«

Zdaj so duhovni gospod v zadregi.

«I, kako? — Sam prav ne vem. — Najbolje, kar naravnost mu dej, naj bo pameten in naj si pusti blizu. Saj te bo koj ubogal.«

»Menite? — No, poskusim.«

Matevžu nekam ni prav, da dekle gre. Sam prav ne ve, čemu. Saj ni nobene nevarnosti zanj, ne zanj, vendar bi raje videl, da bi ostala pri njem. Toda neče misli izreči na glas.

Ko prideta Cilka in gospod župnik v sobo k ranjencema, jima zdravnik pove, da je Ivan že v nezavesti in bo treba hiteti s prenosom v trg, da bo mogoče še z jutranjim vlakom odpeljati oba v Ljubljano. Duhovnega gospoda silno potare ta novica. Vendar v svoji dobrotljivosti mislijo, da se je med tem časom financar morda le malo pokesal svoje trdnosti in se spomnil Boga. Zato se pripravijo in podele nezavestnemu pogojno odvezo ter ga mazilijo s svetim oljem.

Z našo umetno
moštovo esenco „Mostin“
si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izvrstno, obetno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenici za 150 litrov Din 20.— po pošti Din 40.— Dobi se samo v drogeriji A. Kane slonova, Ljubljana in drogeriji Wolfram nasl. M. Kane, Maribor. — Tudi letos kupujemo lipovo cvetje.

dan, t. j. 15. avgusta. Prične se že ob 8. zjutraj in bo do noči, — če ne do jutra — trajal ta dirindaj. Dve okoliščini vabita na to prireditve: ena od srečnega poglavarja, druga od dirkalnega društva. — Mi smo pa le radovedni, kje bodo dobili denar za premovanje? Zupanstva niso tako nespametna, da bi dajala za samostojno-demokratske prireditve; občinske hranilnice nimajo več v rokah; g. Pucelj in Kramar z Žerjavom niso ministri. Kaj pa oblastni odbor? Ne moremo si misliti, da bi šel le-ta na sladke vabe. Premovanje naj se izvrši, a ne na praznik ali nedeljo; a tudi naj ga izvrši, kdor da denar, da se ne bo sraka šopirila s pavovim perjem!

SLOV. KONJICE.

Tudi pri nas je zlobno pisanje svobodomiselnega tiska napravilo val ogorenja med vsemi, ki imajo le še iskrico vere v sebi. To je posebno pokazalo zborovanje, ki se je vršilo v nedeljo, dne 22. t. m. v Društvenem domu. Dovolj dolgo smo mirno zrlj na vsa nenravna — lažnjiva poročila liberalcev, ki so kakor kuga sejali svoje brezversko seme po naših slovenskih domovih, a sedaj, ko tem zlobnežem niti Bog sam ni več mejnik za njihovo sramotenje, nas sili naša krščanska zavest, da stopimo iz dosedanje rezerve na plan, ter tako pokazemo svojo versko odločnost, kakor tudi, da si ne pustimo zasramovati našega največjega slovenskega moža dr. Korošca. — Suša tudi pri nas obilno kaže svoje posledice povsod. Za izprositev dežja je bila že izvršena procesija v Žitce; prišla je res ploha, ki je v okolici padala, a nad trgom razen par kapljic — ni bilo nič. Ponovna procesija se je vršila v ponedeljek 23. t. m. na Brinjevo goro. Bog nas usliši! Sicer pa, spričo današnjega brezverskega duha, ki se širi med vernimi Slovenci ni čuda, ako nas ne zadenejo še večje sile božje. — Konjiško orlovsko okrožje priredi dne 12. avgusta celodnevno slavlje, na kar že danes opozarjamo.

PETROVČE.

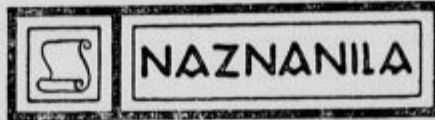
Naglo se približuje dan nastopa Celjskega orlovskega okrožja, ki se vrši na Velike mase, t. j. 15. avgusta v Petrovčah. Vseposvodi se Orli vneto pripravljajo na ta dan, da ne bodo zaostajali za drugimi, ampak bodo pokazali vse svoje moči. Že spored sam na sebi je pester: simbolične vaje Orlice lahka atletika, nastop naraščaja itd. Nastopila bo tudi vaditeljska vrsta najboljših orodnih telovadcev okrožja. Polovična vožnja je zaprosena, tako, da bodo lahko prihiteli vsi na Vel. Gospojnico v Petrovče, ki so znana starodavna Božja pot Marijina. Plakati so že razposlani in prosimo vse one, ki so jih prejeli, da jih razobesijo na vidna očitna mesta, da bodo izpolnili svojo nalogo kot klicarji in vabitelji. Vabimo vse na ta dan, predvsem pa brate Orle, da se bomo skupno navduševali za svoje vzore.

BOČNA PRI GORNJEM GRADU.

»Domovina« je sirovo napadla našega gospoda župnika zaradi njegove nedavne »politične pridige« kakor pravi dopisnik. Priprani smo sicer, da častivredni dopisnik pridige sam niti slišal ni, ker je »tudi med nj. in med sv. naučo z enakomislečimi pajdaši zunaj pod lipo in bi se zato za njegove sirovosti tudi ne menili, ako bi ob koncu dopisa ne trdili, da podpis »vseh faranov« niso mogli zavreti župnikovega prihoda v faro. Ne gre za »vse farane«, ampak le za par ljudi, ki poznajo duhovnika samo v toliko, da zabavljajo čeznj in čez njegove nauke. Zato vsi dobri farani najodločneje ugovarjamo in kličemo dopisnika: ne laži in ne štej sebe in še tistih par liberalcev za vso farol!

KONJICE.

V nedeljo, dne 22. julija 1928 se je vršilo pri nas protestno zborovanje, na katerem je poročal nar. poslanec Zebot. V temeljitem in stvarnem govoru je zavrnil vsa obrekovanja in natolcevanja, ki jih vrši nasprotno časopisje proti g. min. dr. Korošku. Polna dvorana je govoru sledila z zanimanjem in z navdušenimi živjjo klici na dr. Korošca dala izraza svojemu odporu proti nesramnemu početju nasprotnikov. Enoglasno je bila sprejeta naslednja resolucija: Odločno obsojamo zločinsko pisanje zoper voditelja slovenskega naroda g. ministra dr. Korošca. Izražamo g. ministru svojo udanost in spoštovanje. Zagotavljamo mu svoje neomajno zaupanje. — Končno so zborovalci sklenili, kako se bodo borili proti liberalni kugi in proti tistim ki jo širijo in podpirajo.

n V nedeljo, 5. avgusta ob pol 3 popoldne bo slovesna otvoritev postajališča »Jevnice«. Okoličani, na svideenje!

n V nedeljo, 9. septembra v Komendo. Tam bo splošni fantovski tabor; nastopijo najboljši naši govorniki. Fantje mislite na ta dan že sedaj!

n Prostovoljno gasilno društvo v Krški vasi je žrebanje svoje efektne loterije, ki bi se imelo vršiti dne 15. julija t. l. radi tega, ker še ni razprodalo srečk, preložilo. Dan žrebanja bo pravčasno objavljen.

n V Petrovčah pri Celju se vrši dne 15. avgusta t. l. na Vel. mase velik nastop Celjskega orlovskega okrožja. Polovična vožnja je zaprosena in vsak čas dojde rešitev. Vabimo vse!

„Ljubljana v jeseni“!

Jesenska prireditve Ljubljanskega velesjema od 1.—10. septembra 1928.

Revija slovenskih in kočevskih narodnih noš. Kot lani v jeseni, tako priredi uprava ljubljanskega velesjema tudi prilikom letošnje jesenske prireditve »Ljubljana v jeseni« revijo narodnih noš, ki se bo vršila v nedeljo, dne 2. septembra popoldne. — Vsakdo, ki je v posesti narodne noše, naj se takoj javi z dopisnico velesejmski upravi in navede nošo. Posebno dobrodošle so skupine iz posameznih okrajev. Popoldne se vrši obhod z godbo po sejmišču. Desettisoči gledalcev se bodo radovali ob pogledu na krasne in pestre narodne noše. Vsakdo naj pripomore k vsakoletnemu prazniku narodnih noš. Lepe noše bodo odlikovane. — Legitimacije za prost vstop na sejmišče in znižano vožnjo pošlje uprava prijavljenim udeležencem brezplačno. Prijavite se nemudoma.

Slovenskim harmonikarjem. Ljubljanski velesjem priredi svoj jesenski velesjem od 1.—10. septembra, ki bo obsegal zlasti naše kmetijstvo. V nedeljo, dne 9. septembra bo velika razstava plemenskih konj, istega dne popoldne bo nastop igralcev na harmoniko. Vsak harmonikar bo imel priliko pokazati, kaj zna in bo lahko zaigral katerokoli, po možnosti domačo melodijo. Vršilo se bo tudi tekmovanje najboljših. Kdor ima narodno nošo, naj nastopi v njej. Pripuščeni bodo samo prijavljeni harmonikarji, zato se z dopisnico takoj javite upravi velesjema v Ljubljani. — Revnini plačamo vožnjo. Imeli boste tisoče poslušalcev.

Gospodinja beraču: »Ali pijete tudi alkoholne pijače?« — Berač: Preden vam odgovorim, bi rad vedel, ali je to vprašanje poizvedovanje, ali pa je ponudba.»

Janez, čebela me je pičila na roko, kaj naj storim?« — »Namaži jo s špiritom.« — »Saj je ne morem, ko mi je pa ušla!«

Vojaški zdravnik pri naboru: »Odprite usta in pokažite jezik!« — Novinec: »A-a-a-a.« — Zdravnik: »Platfus, škarta.«

On (ko se je čoln prečel zibat): »Nič se ne boj, saj sva samo deset metrov od trdnih tal.« — Ona: »Kje pa so?« — On: »Pod nama.«

Sara: »Vstani, Izak, roparji so pod oknom.« — Izak: »Počakaj, da odprejo okno, potem bom streljal.« — Sara: »Čemu pa zdaj ne streljaš?« — Izak: »Kaj ne, da šipo ubijem!«

V VSAKO HISO »DOMOLJUBA«!

PREKLIC! Simonu Šmonu v Nadgorici št. 11 storjene žalitve, katere sem ob času smrti mojega moža izrekla, obžalujem in preklucijem podpisana Frančiška Koderman, Nadgorica št. 28.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebnosti ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Vajenca sprejemem. Karol Cerar, čevlj. mojster, Lukovica

Motorno kolo

znamke »Frera« radi boleznih prodam za polovično ceno. Naslov v upravi lista št 6931.

Belokranjskega vina pristnega domačega ca. 40 hl prodam. Naslov v upravi lista pod št. 756.

Mizarskega va ena

sprejemem takoj. Križna in stanovanje pri mojstru, drugo po dogovoru. Naslov v upravi lista pod št. 6759.

Za svojo sprejema 12. do 18. letno deklico brez staršev ali pa prav revnih staršev. Aloj. in Elizabeta Zabukovec, Serenien 38 ob Savi.

Najpopolnejši
STOEWER
šivalni stroji
za šivilje, krojače in čevljarje ter vsak dom.
Preden si nabavite stroj, ogledajte si to izrednost pri tvrdi
L. Baraga,
Ljubljana
Sebenburg. ul. 64.
Brezplačen pošt. 15 letno jamstvo.

Prostovoljna javna dražba

molina z vodno močjo, dveh gospodarskih poslopih v Beričevem št. 45 pri Ljubljani, »Čtuhov mline in 22 zemljiških parcel, ter hiša z gostilno ob mostu čez Bistrico v Beričevem, se vrši

dne 16. avgusta 1928 ob 9 dopoldne

v Beričevem št. 45.

Dražbeni pogoji so na vpogled pri okrajnem sodišču Ljubljana, soba št. 37 in pri odvetniku dr. Grablovcu, Tavčarjeva ulica št. 11.

Okrajno sodišče v Ljubljani odd. VIII, dne 23. julija 1928.

Do sedaj največjeja trdva v državi!
Skladnice: **MEINEL A. HEROLD**
Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.
R. LORGE, MARIBOR št. 107. A.
Violine od Din 95.—, ročne harmonike od Din 85.—
tamburice od Din 95.— gramofoni od Din 345.—
Zabavljajo naš veliki katalog, katerega vam pošljemo brezplačno.

PERI SA BENZIT

Izum na znanstveni podlagi

BENZIT-NADMILO predstavlja novo stopnjo v fabricaciji mila. Sestavljeno je iz najplemetnejših surovin na podlagi patentiranega postopka, ne vsebuje klora, vodnega stekla in kisik vsebujočega belila ter je popolnoma neškodljivo.

BENZIT-NADMILO ne razjeda niti najfinejših tkanin in ne škoduje barvam. To milo vsebuje izvanredno čistilno sredstvo, katerega druga mila nimajo, čisti brez truda navadne in najfinejše tkanine, volno in svilo ter odstranjuje masne madeže.

Kakor najfinejše perilo, pere **BENZIT-NADMILO** tudi najbolj umazano delavsko perilo.

Dober se v vseh dragorah in ugovnah korozijskega blaga po cenah od Din. 5. se koristi.

Benzit-Nadmilo

TVORNICE ZLATOROG
MARIBOR

PERI SA BENZIT

ISKRENA ZAHVALA vsem, ki so spremlili na zadnji poti k večnemu počitku nepozabnega sina in brata

Ivana Bohinc

Srednja vas pri Goricah.

DRUZINA BOHINCEVA.

Služba organista in cerkvenika

je raspisana v Svibnem p. Radeče pri Zidanem mostu. Primerno za obrtnika.

BRINJE

prvovrstno, laško in kraško, dobite pri Fran Pogačniku, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Ako vas kaj muči

ako čutite bolešine, kupite si v lekarni ali v tozadevni trgovini Fellerjev pravi lepodišeči **Eisfluid**. Otirajte si vsako jutro in večer bolna mesta in iznenadilo in obradovale Vas bo, kako brzo in prijetno je **Eisfluid** oblažil Vaše boli. Ako ste zdravi, rabite **Eisfluid** za ispiranje grla in umivanje telesa. Bodete **Eisfluidu** hvalešni in ostali mu boste zvesti!

Dnevno segovanje telesa s **Eisfluidom** Vas bo nagradilo z bistro glavo, jakim živci, zdravim spanjem, obvarovalo Vas bo pred nahodom, gripo in drugimi boleznimi in ustvarjalo Vam tako veselje do življenja. Tudi notranje, par kapije na sladkorju ali mleku obvaruje Vas proti neugodnostim, krčem i. t. d. ter na želodec prijetno deluje. Če naši starši in dedje so rabili Fellerjev **Eisfluid** zunanje in notranje kot zanesljivo domače sredstvo in kozmetikum za celo telo. Jačje je in bolje deluje kot Francosko žganje.

Zahtevajte v lekarnah ali tozadevni trgovinah tudi v najmanjih krajih izrečno „Fellerjev“ pravi **Eisfluid** v polkrušnih stekleničkah po 7 Din, v dvojnih po 9 Din ali v špeciálnih po 24 Din. Ako ne, potem naročite direktno po pošti, potem imate seveda ceneje čim več naročite naenkrat, ker s osmotom in poštnino vred stane:

37	18	6	129
54	36	12	250

Naslov označite jasno: Lekarnarju

EUGEN V. FELLER, Stubica Donja
Eisatrg 16.

Edino najboljši živalni stroji in pletilni švic. „Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnikje osem! Tudi na obroke!

Ljubljana

blizu Prešernovoga spomenika.
Posk v vazonju brezplačno.
Večletna garancija.

»V SAKO HISO »DOMOLJUBA«!

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 120 milijonov Din.

V VSAKO HIŠO DOMOLJUBA-I

Kadar kupujete
štrange, vrvi, uzde,
afre, špago in druge
vrvarске izdelke

kupujte samo
najboljše blago,
ki ima privezано ta-
ko-le rudoče znamko:

Flobert puške lovske puške, brovnice, samokrese, pištole za strahenje psov, toplice, zaloga lovskih in ribiških potrebin ter umetalni ogenj. **F. K. KAISER**, puškar, Ljubljana, Selenburgova ulica šte. 6.

ŽIMA

najboljša in najcenejša pri
M. Masterl
tovarna žime
Stražišče pri Kranju.

**Uredite si prebavo.
da Vam minejo bolečine!**

Bolečine v želodcu, črevih, trdo telesno odvajanje, glavobol, pritisk krvi v glavo, neravnost, pomanjkanje spanja, zlati žila, slal tek nastane zaradi slabe prebave. Prejmite si svojo prebavo v prečiščenem ekstraktu FIGOL, da Vam minejo bolečine. FIGOL, ekstrakt ureja prebavo in Vam vrača zdravje. FIGOL izdeluje in pošilja po pošti proti povzetju z navodilom o uporabi.

lekarna dr. Semelič, Dubrovnik 2.
Originalni zaboječek s 3 steklenicami Din 105.-
z 8 stekl. Din 145.- 1 steklenica Din 40.-

Nepogrejte zabrijte svas dekapajo vsak dan o 100-tem učkovnanju FIGOL-a.

**Prometni zavod za premog
d. d. Ljubljana**

prodeja po najugodnejših cenah
in samo na debelo

Premog, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Krosu premog vseh vrst

Kovs, livarniški, plavžarski in plinski
Brikeie.

**Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani**

Miklošičeva cesta št. 15, I. nadstr.

V vsako hišo Domoljuba!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzolv.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.--, vloge nad Din 300,000.000.--.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije**.